

PREPOROD

www.sindikato-preporod.hr

Riječ
predsjednika

Sarajevo

Iza četiri dana, sarajevska, još se uvijek dojmovi sliježu. Neki su od sudionika više, neki manje zadovoljni. Ali prema onoj staroj izreci „nije se rodio tko je svima ugodio“, sasvim je normalno da među više od tri stotine sudionika ima i onih koji su tražili i pronašli, jer uvijek se nađe, dlaku u jajetu. Nekom je smetalo što nismo smješteni u nekom luksuznijem hotelu, nekima neljubaznost konobara, nekom je hrana mogla biti bolja, nekima je bilo previše edukacije, a premalo baškarenja po bazenima i saunama, nekima nije sjeo odabir destinacije...

Kada smo prolijetos vagali koje će biti odredište našeg savjetovanja, prevagnulo je to što je je Bosna mnogim našim povjerenicima, vjerovali ili ne, *terra incognita*. Drugi je razlog bila računica. Nešto niže cijene su omogućile da se trodnevno savjetovanje produži četvrtim danom. Da je ostalo na ovome, da se naknadno nisu sami od sebe pojavili još neki razlozi, naše se savjetovanje ne bi značajnije razlikovalo u odnosu na prijašnja.

Ona – razlika – pojavila se sama od sebe. Naša je zasluga samo u tome što svaku od prilika, koja nam se ukazala, nismo propustili. Svakom tko je u subotu ujutro posjetio KŠC Sv. Josip jasno je kako bismo fallili da tamo nismo otišli. A u odabiru ove škole presudilo je njegovo visočanstvo Google. Poput čorave koke koja pronađe zrno tako sam i ja po bespućima Interneta pretraživao sarajevske škole i „ubo onu pravu“. Školu u Gojevićima nam je preporučio sarajevski aktivist kojeg nam je opet preporučio jedan od redovitih predavača na našim seminarima. Znači, dogodila se prvo kataklizma, a onda preporuke, i to ne jedna nego dvije. Znači, čak su dva susreta s Kairosom prethodila našoj humanitarnoj akciji „30 za 30“.

Nakon što smo tjednima bezuspješno tragali za našim ambasadorom u Sarajevu, te nakon što smo u potragu za njim uključili doslovce sve za koje smo mislili da nam mogu pomoći, te nakon što smo ga se, pet do dvanaest dokopali, on nam se, pri prvom susretu, pohvalio da je njegova supruga naša članica u jednoj zagrebačkoj školi. S obzirom na ovu okolnost gotovo je besramno sebi pripisivati zaslugu zato što nas je najviši predstavnik Hrvatske u susjednoj državi u dva dana posjetio dva puta.

I na kraju, priča koja nikoga u dvorani nije ostavila ravnodušnim, priča o dječaku Mersadu i njegovoj učiteljici Gordani, za koju jesam čuo, ali na koju sam s vremenom i zaboravio, u mojoj se glavi ponovno pojavila tek nakon što me na nju, ničim izazvana, podsjetila Irma, Mersadova supruga. Njoj je kliknulo, dok smo tjeđan dana ranije sjedili na Baščaršiji ispred Hodžića, da se jednim potezom zahvalimo našoj dugogodišnjoj predsjednici Glavnog vijeća i osnivačici Preporoda, ali ujedno i pomognemo njenom suprugu, Gordaninu učeniku, osloboditi se ratne traume.

Priča o dječaku, koji je u međuvremenu postao čovjek i njegovoj učiteljici Gordani dala je našoj svečanosti u Hillsu ono nešto više, ono nešto što nije moguće postići prigodnim govorancijama. Nakon nje nikome u dvorani više nije trebalo objašnjavati zašto smo za obilježavanje nama važnog trenutka odabrali upravo Sarajevo i koja je poveznica između osnivačice Preporoda i grada u koji smo došli proslaviti našu obljetnicu. Rat iz ljudi izvlači ili ono najgore ili ono najbolje, najplemenitije. O prvom se više govori, ali zato će priča o dobru, usprkos svemu, živjeti u sjećanju čak i kada nestane posljednjeg od nas koji su je čuli tog subotnjeg predvečerja u Sarajevu.

APSURDNA UREDBA O OCJENJIVANJU ZAPOSLENIKA U DRŽAVNIM I JAVNIM SLUŽBAMA

OTKAZIMA SE RAD U JAVNIM SLUŽBAMA ČINI ATRAKTIVNIJIM!?

Nezavisni sindikat znanosti i visokog obrazovanja i Školski sindikat Preporod 24. listopada su Ustavnom sudu predali zahtjev za ocjenu ustavnosti dijelova Zakona o plaćama u državnoj službi i javnim službama koji se tiču ocjenjivanja zaposlenika

Nezavisni sindikat znanosti i visokog obrazovanja i Školski sindikat Preporod, u četvrtak, 24. listopada održali su konferenciju za medije ispred zgrade Ustavnog suda RH prije nego što su Matija Kroflin i Željko Stipić Ustavnom sudu predali zahtjev za ocjenu ustavnosti dijelova Zakona o plaćama u državnoj službi i javnim službama koji se tiču ocjenjivanja zaposlenika

Neprihvatljivo i štetno

Tom prigodom Matija Kroflin je rekao:

– Za nas je Uredba o ocjenjivanju na ovaj način kako je predložena, ali ne samo Uredba nego i odredbe Zakona o plaćama, koje daju temelj za Uredbu, neprihvatljiva. Smatramo da Zakon može biti štetan i opasan za zaposlenike u sustavu i zato radimo prvi korak u preveniranju svih potencijalnih problema. Danas smo ovdje da Ustavnom sudu predamo zahtjev za ocjenu ustavnosti jednog konkretnog članka Zakona o plaćama koji govori o mogućnosti otkaza u slučaju da zaposlenik bude ocijenjen ocjenom „ne zadovoljava“. To je izrazito problematično ne samo zato što je neustavno, već što se takvom odredbom stvaraju vrlo ozbiljne reperkusije po zaposlenike i cijeli sustav. Mi nemamo nikakvu sliku o tome kako bi sustav ocjenjivanja trebao izgledati, jer Vlada ga nije definirala kroz Zakon, nego je sve prepustila Uredbi. Sad imamo Uredbu koja ponovno ništa ne regulira vezano za kriterije i postupke,

ponovno se ništa ne zna, pa se spušta na razinu pravilnika koje moraju donijeti pojedina ministarstva. Hoće li ministri moći nešto razriješiti? I na takav nedefiniran i nepoznat sustav ocjenjivanja, mi uvodimo mogućnost otkaza. To je neprihvatljivo, stvara pritisak na sve sustave i sve zaposlenike – rekao je Kroflin te istaknuo kako je ocjenjivanje samo po sebi degradirajuće, a osim toga sindikalni povjerenici nisu na istoj razini s ravnateljima ili dekanima, jer upozoravaju na nezakonite postupke, ulaze u sukobe s čelnicima koji će ih nakon toga ocjenjivati. I zato sustav mora biti jako dobro definiran i razrađen da se takve potencijalne zlouporabe preveniraju.

Zakon opasnih namjera

– Smatramo da ta odredba Zakona ne prolazi test ustavnosti, ona nije prikladna, nije nužna, nije razmjerna ciljevima koji se zakonom žele postići, pa zato podnosimo zahtjev da Ustavni sud ispita njezinu ustavnost. Vlada ničime nije objasnila zašto je otkaz nužan da bi se uvelo motivirajući i bolji sustav uređivanja plaća u javnim službama. I to nije jedina sporna odredba Zakona i čak ako i ova bude proglašena neustavnom, problemi sa sustavom ocjenjivanja, onakvim kakvog ga je Vlada predložila, neće nestati. Morat ćemo i neke druge stvari promijeniti kako bi sustav ocjenjivanja bio koliko prihvatljiv i smislen – zaključio je Matija Kroflin.

Predsjednik Preporoda Željko Stipić naglasio je sljedeće:

– Po pitanju Zakona o plaćama sindikati u javnim službama podijelili su se u tri skupine. Jedni koji ne vide u Zakonu nikakav problem, drugi koji vide problem, ali ništa ne poduzimaju i treći koji vide problem i provode akcije. Podsjetit ću da su ova dva sindikata zbog iste materije organizirali prosvjed u veljači i ožujku, a sad smo ovdje da bismo na Ustavni sud predali naš zahtjev za provjeru ustavnosti članka 10. stavka 7. koji se odnosi na treću mogućnost uručivanja otkaza radniku. Kažem treću jer već postoje dvije mogućnosti – prva je sukladno Zakonu o radu, a druga koja postoji u školama i temelji se na Zakonu o odgoju i obrazovanju. Čim smo saznali da se ide sa Zakonom o plaćama, ja sam ga nazvao zakonom opasnih namjera jer on to doista jest s pozicija Vlade, a s pozicija sindikata je to zakon propuštenih prilika. Naime, sindikati su propustili jako puno prilika da ovakav zakon ne bude nikada donesen. Sindikati javnih službi imaju alate koji su se pokazali efikasima u nekoliko situacija kada su neke druge vlade pokušale problematična rješenja ugraditi u sustav javnih i državnih službi. Sjetimo se da su sindikati javnih i državnih službi 2014. godine skupili više od 640 tisuća potpisa i tako spriječili *outsourcing* u javnim službama koji je namjeravala provesti Vlada Zorana Milanovića. Ovo nije ništa manje opasno, jer ovo su rješenja koja će dugoročno promijeniti situaciju u državnim i javnim službama.

Sindikati imaju alate. Nisu to samo prosvjedi nego i peticije, referendumске inicijative pa i provjera ustavnosti. Mi vjerujemo da, bez obzira koliko to trajalo, naša bitka će trajati sve dok se suci Ustavnog suda ne oglase. Mi znamo da oni nisu skloni sindikatima i to se više puta pokazalo, ali nadamo se da će se zahvaljujući upravo odluci Ustavnoga suda ovo rješenje u Zakonu stornirati i vratit ćemo se na prijašnje stanje.

Kad sam prelistavao po tko zna koji put tekst našega zahtjeva onda sam vidio da u njemu piše kako je jedan od razloga zbog kojih Vlada donosi ovakav zakon, da oni žele rad u javnim službama učiniti atraktivnijim, privlačnijim, da se ljudi više odlučuju za prijavljivanje na rad u javnim službama. I onda im uvedu treću mogućnost otkaza.

M. N.

Tri desetljeća poštenja, dosljednost i jednakopravnost

U Sarajevu je od 17. do 20. listopada održano redovito godišnje savjetovanje na kojemu je sudjelovalo 328 povjerenica i povjerenika Školskog sindikata Preporod. Službeno je sve započelo prijateljskom nogometnom utakmicom između povjerenika sjevera i juga Hrvatske. U malonogometnom susretu sudjelovale su mješovite muško-ženske ekipe, a utakmica je završila remijem uz puno golova, rezultatom 4:4. Za igračicu utakmice proglašena je kolegica Anita Nikić, igračica juga i povjerenica iz zadarske OŠ Krune Krstića, kojoj je ujedno taj dan bio i rođendan.

Dok je trajala utakmica, veći se dio povjerenica i povjerenika uputio prema Tunelu spasa. Iako se radilo o fakultativnom sadržaju, iznimno je zanimanje pokazano za razgledavanje jednog od najvažnijih objekata povezanih s ratom i opsadom Sarajeva. Predvečer je održana i konstituirajuća sjednica Županijskog vijeća Zadarske županije na kojoj je Marijana Šarić iz OŠ Šimuna Kožičića Benje imenovana za v.d. povjerenicu ovog najmlađeg županijskog vijeća. Time je kolegica ujedno postala i najnovija članica Glavnog vijeća Sindikata. U Zadarskoj županiji Preporod trenutno djeluje u 8 škola, a nakon konstituiranja županijskog vijeća nadamo se i značajnijem osnaživanju na području ove dalmatinske županije.

Nakon večere održan je pub kviz, sadržaj koji se već nekoliko godina udomaćio na našim skupovima. Natjecala se 21 ekipa i u neizvjesnoj je završnici pobijedila ekipa „Željkini manekeni“ iz Bjelovarsko-bilogorske županije.

Dan drugi bio je cijeli radni. Sve je počelo svečanim otvaranjem koje su uveličali i prigodno se obratili skupu vrlo ugledni gosti: savjetnik ministrice Federacije BiH Benjamin Hedžić, veleposlanik Republike Hrvatske u BiH Ivan Sabolić, ravnatelj Katoličkog školskog centra u Sarajevu, don Mario Ćosić te Namir Ibrahimović iz Centra za obrazovne inicijative Step by Step. Nekoliko prigodnih rečenica skupu je uputio i predsjednik Sindikata Željko Stipičić.

Kako Jasna Duraković, ministrica Federalnog ministarstva obrazovanja, nije mogla sudjelovati na otvaranju savjetovanja, u njeno se ime sudionicima obratio njen savjetnik Benjamin Hedžić. Iz njegova smo izlaganja ponešto doznali o tome s kakvim se sve odgojno-obrazovnim poteškoćama susreću učitelji u susjednoj državi. Ministričin je savjetnik pljesak zaradio priznanjem da je i sam nekad bio sindikalist i da zato dobro razumije probleme s kojima se susrećemo u svome radu.

Pljeskom je prekinuto i obraćanje Ivana Sabolića, našeg veleposlanika u Bosni i Hercegovini, u trenutku kada je razotkrio svoju

Bilo je to sadržajno, lijepo, korisno, radno i dostojanstveno okupljanje kojim je Preporod obilježio prvih 30 godina djelovanja. Sindikat je to koji iz godine u godinu raste brojem podružnica i članova

poveznicu s našim sindikatom: „Moja je supruga vaša članica u zagrebačkoj Sportskoj gimnaziji“. Od veleposlanika smo čuli na koje sve načine Vlada Republike Hrvatske pomaže školama u susjednoj državi i koju ulogu u tome ima veleposlanstvo u Sarajevu.

Ako je suditi prema pljesku, vlč. Mario Ćosić, ravnatelj Katoličkog školskog centra Sv. Josip u Sarajevu, u kratkom obraćanju najviše nas se dojmio. Njegova je škola i za hrvatske prilike „ogromna“. Centar pohađa 1500 učenika, 1100 njih ide u osnovnu školu, a gimnaziju odnosno medicinsku školu pohađa 400 učenika. Vlč. Ćosić je više puta naglasio da se u njihovoj školi jako pazi na to da je škola otvorena za učenike svih konfesija. „U učionicama nema raspela, a u našoj se školi pozdravlja građanskim pozdravima“ – ravnatelj je rečenica koja je izazvala najduži pljesak.

Posljednji nas je pozdravio Namir Ibrahimović iz udruge Step by Step. Od strane voditelja ovaj je naš domaćin najavljen kao „bosanska varijanta Borisa Jokića“. Od Ibrahimovića smo doznali da dosta toga dijele ne samo hrvatski i bosanski učitelji nego puno imaju zajedničkog i udruge koje se u obje države bave područjem odgoja i obrazovanja.

U radnom dijelu programa prvo je predavanje održao Dragan Bagić sa Odsjeka za sociologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu. Pod zanimljivim naslovom „Posljednji Mohikanci ili predvodnici novog vala?“ govorio je o perspektivama sindikalnog pokreta u Hrvata, ali i općenito u svijetu. Bagić se najviše zadržao na pokazateljima koji upućuju na zaključak da u SAD-u sindikalni pokret posljednjih nekoliko godina doživljava pravi procvat. Nakon niza desetljeća kada smo svjedočili slabljenju sindikalnog pokreta manje-više svugdje po svijetu, danas se počelo događati nešto posve suprotno.

Drugo predavanje održao je Hrabroslav Filaković, tajnik OŠ Ka-

tarine Zrinski iz Krnjaka i naš dugogodišnji povjerenik. Govorio je o radničkom vijeću te načinima kako radničko vijeće u školi može biti konstituirano, a da je sve u skladu sa zakonom, temi koja je izazvala iznimno zanimanje. Razlog je u konstituiranju velikog broja podružnica našeg sindikata u ovoj godini. Značajan je broj povjerenica i povjerenika iz novoformiranih podružnica došao u Sarajevo. Za vrijeme Filakovićevo izlaganja više se puta čulo da se, nakon što je osnovana podružnica još jednog sindikata, u školi mijenja situacija u pogledu radničkog vijeća. Ili će se sindikati dogovoriti ili slijede izbori. Treće rješenje, utemeljeno na Zakonu o radu, ne postoji!

U poslijepodnevnom satima red je došao na našeg stalnog gosta-predavača, Viktora Gotovca, profesora Radnog prava sa Sveučilišta u Zagrebu. Naslov predavanja „Hoće li nam biti gore kad nam bude bolje?“ ukazuje koliko je bilo zanimljivo, kao što je to uvijek s Gotovčevim predavanjima koji je na sebi svojstven način ukazivao na nelogičnosti naših zakona, propisa, pravilnika, uredbi... Najveće je zanimanje izazvao dio izlaganja koji se odnosio na novi Zakon o plaćama. Dva su, prema Gotovcu, rješenja iz Zakona najviše sporna. Jedno je institut ocjenjivanja koji

će, onako kako je zamišljen, unijeti posvemašnji nered u područje koje je i u visokom obrazovanju i znanosti, ali u osnovnom i srednjem školstvu dosad bilo relativno solidno uređeno. Drugo se sporno rješenje odnosi na novu mogućnost davanja otkaza radniku. Prema Gotovcu ozbiljni izgledi postoje da ovakvo rješenje padne na provjeri ustavnosti na Ustavnom sudu.

Za kraj dana ostala je panel rasprava koju su sudjelovali Denis Bajs, odvjetnik, Tamara Gotovac, odvjetnica i Milka Rodić, naša pravica. Tema je bila pravna zaštita u sindikatu, a troje pravnih stručnjaka je strpljivo odgovoralo na brojna pitanja. Odvjetnik Denis Bajs osvrnuo se na broj trenutnih tužbi i status tužbi pokrenutih za 6 posto osnovice te je konstatirao kako su do sada sve pozitivno riješene za radnike, a one koje još nisu gotove kako postoje objektivne okolnosti zašto nisu (odgode rasprava, kašnjenje sudova, promjene sudaca...). Bilo je i pitanja o radno-pravnom statusu radnika u školama, pravu na prekovremeni rad, smjenskom radu, pravu na dva dana godišnjeg odmora po želji zaposlenika i svemu onome što tišti radnike u školama danas.

Treći dan našeg savjetovanja bio je i radni i paradni. Ujutro je šezdesetak sudionika išlo u obilazak Ka-

toličkog školskog centra Sv. Josip u Sarajevu u sklopu kojega se sva nastava u osnovnoj i srednjoj školi odvija na hrvatskom jeziku. Djelatnici Centra predvođeni ravnateljem don Marijom Ćosićem proveli su nas kroz prostore Centra i vrlo ljubazno odgovarali na sva naša sindikalna pitanja.

Iz polusatne prezentacije rada KŠC-a vlč. Ćosića doznali smo puno toga o nastanku i radu ove ugledne sarajevske škole. Iako se radi o katoličkoj školi, nju pohađaju djeca različitih nacionalnosti, a sa oko 60 posto udjela najbrojnija su djeca hrvatske nacionalnosti. Osnovnu školu pohađa oko 1100 učenika, a gimnaziju i medicinsku školu 400-injak učenika. U školi se jako pazi, više je puta istaknuo ravnatelj, na to da da svaki učenik, bez obzira na naciju ili vjeroispovijest, bude jednako prihvaćen. Škola ove godine obilježava 30 godina svoga djelovanja premda je bilo velikih teškoća oko njezina pokretanja. Ima svoju sportsku dvoranu, u sastavu škole djeluje i učenički dom koji pohađa stotinjak učenika. Iznenadio nas je podatak da u školi ne djeluje ni jedan sindikat. Susret je završio kraćim razgledavanjem škole u kojoj se, iako je bila subota, normalno odvijala nastava.

Prijepodne je organiziran razgled centra Sarajeva te Vrela Bo-

Ijednosti, demokratičnosti, ti svakog člana

sne. Dvije grupe su se nešto iza podneva spojile na Bašćaršiji. Tipičan ručak je organiziran u bašćaršijskim čevabdžinicama. Zatim je uslijedilo zajedničko fotografiranje svih sudionika savjetovanja na Sebilju, u majicama s obilježjima našeg sindikata. Trenutak za pamćenje na savjetovanje i na Sarajevo. Odjeveni u naše majice, bili smo atrakcija. Sve je izgledalo prilično efektno.

Svečana akademija posvećena 30-ogodišnjici postojanja Preporoda održana je navečer, a svojim ju je dolaskom uveličao veleposlanik Ivan Sabolić. Na početku je prikazan dokumentarni polusatni film o povijesti Sindikata „30 godina, prvih“, nakon čega se okupljenima obratio predsjednik Preporoda Željko Stipić iz čijeg obraćanja vrijedi istaknuti obrazloženje ideje na kojoj je organizacija nastala i od koje nije u svome radu odstupila. Poštenje, dosljednost, demokratičnost, jednakopravnost svakog člana, demokratičnost i transparentnost – odlike su našeg djelovanja od 1994. do danas, zaključio je Stipić.

Uručene su pomoći i donacije OŠ Ivana Gorana Kovačića u Go-

jevićima, koja je stradala u nedavnim katastrofalnim poplavama, te sarajevskom Katoličkom školskom centru. U ime škole koja je teško stradala u nedavnim poplavama, priznanje je primila ravnateljica Mirjana Golub, a u ime KŠC-a Sv. Josip, ravnatelj vlč. Mario Čosić. Oboje su se, dirnuti pažnjom koju smo ukazali njihovim školama, zahvalili toplim riječima.

Uručena su priznanja zaslužnim članovima sindikata i to šestoricu prijatelja sindikata koji su svojim djelovanjem jako puno pomogli da Preporod danas izgleda upravo ovako kako izgleda, a to su Mijat Stanić, Viktor Gotovac, Pero Mrnarević, Goran Skok, Marijan Šimeg i Denis Bajs. Priznanja su uručena i trinaestoricu naših umirovljenika i bivših članova koji su, svaki u određenom razdoblju, svojim djelovanjem ostavili značajan trag u rastu i razvoju našeg sindikata te pomogli da danas budemo to što jesmo, a to su Vinko Filipović, Mirjana Štengl, Đorđe Grković, Mirjana Burić Moskaljov, Marko Ružić (posthumno), Ivan Korotaj, Sonja Kušec Bećirević, Biserka Kraljić Arsić,

Branko Barač, Vladimir Gudelj-Velaga, Ljubomir Mitrović, Željko Brljević (posthumno) i Gordana Kovač Bluha.

Posebno je dirljivo bilo uručivanje priznanja Gordani Kovač Bluha, osnivačici Preporoda i dugogodišnjoj predsjednici Glavnog vijeća, koja je odnedavno umirovljena. Dok su svima ostalima priznanja uručili predsjednik Željko Stipić i predsjednica Glavnog vijeća Željka Kollert, Gordani Kovač Bluha je priznanje uručio Mersad Konaković, njen bivši učenik koji je za vrijeme rata kao izbjeglica i pohađao njevu školu. Iznenadni je susret učiteljice i bivšeg učenika, nakon što je ispričana potresna ratna priča, snažno potresao sve u dvorani. Sada je svima u dvorani odjednom postalo jasno zašto je baš Sarajevo odabrano za određeno naše savjetovanja i koja je točno poveznica između ovog grada i našeg sindikata.

Za četvrti dan ostavljena su dva predavanja. Bruno Šimleša je na vrlo simpatičan način izložio temu „Reduciranje stresa“. Stresu su ili napetosti sve češće izloženi ne samo oni koji u školi rade, nego

je on postao obilježje suvremenog života. Važan je razlog stresa imperativ da budemo najbolji, da budemo bespriječni u svemu što radimo. S raznih smo strana stalno izloženi pritisku da nismo dovoljno dobri, dovoljno uspješni. Stres, osim toga, nije vezan isključivo za posao. Njemu smo izloženi u obitelji, a nezaobilazan je u svim sferama života. Problem je ozbiljan i nije ga moguće riješiti kratkoročnim rješenjima. Šimlešino je izlaganje završilo kratkom vježbom. Sudionici su se, nakon što su podijeljeni u manje skupine, „razotkrivali“ međusobno. Otvaranje, danas bi se reklo „autanje“, prvi je korak u oslobađanju od stresa.

Savjetovanje je završilo predsjednikovim izlaganjem. Nakon podsjećanja na sve ono što nam se događalo u ovoj 2024. „godini izazova“, fokus je izlaganja bio na aktivnostima koje su pred nama. „Najvažniji je trenutak u ovoj godini bilo organiziranje prosvjeda 2. ožujka. Njime smo sebi samima i drugima pokazali koliko možemo. Ovim smo prosvjedom ljestvicu podigli visoko, jako visoko. Da smo odabrali pravi trenutak za iskaziva-

nje nezadovoljstva, prvo Zakonom o plaćama a potom i koeficijentima, dokazuje osnivanje čak 80 podružnica u ovoj godini“ – zaključio je Stipić i nastavio:

– Izjašnjavanje je iza nas. Članstvo se u solidnom postotku izjasnilo za pokretanje štrajka upozorenja, ali i o sudjelovanju na prosvjedu u Zagrebu. Iako još nikakve odluke nisu donesene, štrajkom ćemo vjerojatno pokušati još jednom pokrenuti zaustavljene pregovore za granske kolektivne ugovore. Prosvjed je idealan alat za dodatnu aktualizaciju neprihvatljivih rješenja iz Zakona o plaćama i slanje poruke o neprihvatljivosti koeficijenata za sva radna mjesta u školama. Za razliku od štrajka, kako sada stvari stoje, u prosvjedu vjerojatno ne bismo bili sami jer iz još nekih sindikata stižu informacije o nezadovoljstvu i pripremanju akcija” – zaključio je Stipić.

Ako je suditi po pljesku koji je predsjednik dobio na kraju svoga izlaganja, ovo bi savjetovanje trebalo biti i početak skorašnjih aktivnosti.

Milan Novačić

Piše
Ivan Plantić

Zdravlje, slavlje i srce lavlje

U oceanu crnila koji natapa hrvatsko školstvo, u depresivnoj i čemernoj atmosferi u kojoj je, štono bi Đole rekao, osmijeh događaj, u sustavu u kojem uspijeva samo neuspjeh, u kom učitelji žvaču svoj kruh sa sedam kora, a neki drugi sa sedam nula, sve težim biva pronaći smisao i svrhu poučavanja, rada, ostanka i opstanka. Likovi koji egzistiraju od nedostatka dokaza ili zastara, raskinuvši sve državno-pravne sveze sa zdravim razumom, učinili su hrvatski odgojno-obrazovni sustav depresivnijim i beživotnijim od Mrtvog mora. Tako to bude kad se plitak um uvali u duboku fotelju i dođe u priliku kreirati obrazovnu politiku. Nakon što smo cijelo ljeto pratili slučaj škole s Mljetu, početak nastavne godine obilježio je mladac od deset godina koji je jasnije nego bilo koji moj tekst, nego bilo koja presica ministarstva, nego bilo koja emisija Sunčice Findak, demaskirao školstvo kao jedan uništen sustav koji su sveci i Svetice hrvatskog obrazovnog Panteona razorili i zaorali kao Scipion Kartagu. Dva razreda istraumatizirane djece, škole koje se razvlače po medijima, učiteljica koja je postala tehnološki višak, ravnatelj koji je podnio ostavku – to je, za sad, bilanca divljanja dječaka kojem je i samome potrebna pomoć. Kad tome pridodate modularnu nastavu u srednjim školama, cjelodnevnu u osnovnim, otezanje oko kolektivnog pregovaranja, Zakon o plaćama i minusinteligentnu odredbu istog

o ocjenjivanju djelatnika, egzodus učitelja i nastavnika iz prosvjete, jasnijim postaje olovni ton iz uvoda mojeg teksta.

Međutim, nije mi namjera uzimati mjeru odgovornima iz Plenkovićeve Vlade; na kraju krajeva, oni su svoje diplome pošteno kupili. Vjerniji čitatelj sjetit će se kako je većina mojih tekstova kritički intonirana, no ovaj neće biti takav. Ako već razloga za slavlje i nemamo na lageru, ako smo prilično krhki i po pitanju zdravlja, srce lavlje još uvijek bije u nama kojima je Preporod pri srcu i duši. Od 17. do 20. listopada ove godine u Sarajevu je održano redovito godišnje savjetovanje Preporoda, ove godine još svečanije jer slavili smo okrugli, trideseti rođendan našeg sindikata. Neslobodan čovjek ide putem kojim mora, a slobodan kojim želi; ja sam svoj put odabrao odavna, svjestan činjenice kako je sindikat kojeg sam član jedna od najpozitivnijih pojava u našem školstvu. Uostalom, čim prosvjetarskoj vrhuški i većinskim sindikatima tako teško pada na želudac da im pjena izlazi na usta na sam spomen Preporoda, znate da ste dio nečeg što vrijedi.

Crvena boja Preporoda crvena je krpa u očima ljudi kojima je crveni mentalitet još uvijek dio habitusa, ali to je njihov problem. Pritom želim naglasiti kako ja nisam sindikalni povjerenik, pa ni zamjenik sindikalnog povjerenika nego tek običan član – predsjednik je prvo zadužio tajnicu da me pozove kao go-

sta, a potom je to učinio i sam. Nekako, sumnjam da je praksa ostalih sindikata da prvi čovjek osobno poziva jednog od posljednjih na savjetovanja i konferencije, ali i to pokazuje ljudsku i sindikalnu veličinu čovjeka koji je od Preporoda napravio brend.

Trideseti rođendan ipak je posebna prigoda, a to se u Sarajevu i pokazalo – ljudi su pod teretom svakodnevnog stresa i loših vijesti potrebiti druženja, zabave, žive glazbe, plesa i opuštanja. Zato je za antistresna pitanja bio zadužen Bruno Šimleša, dok je ostala pitanja pokrio tim drugih uglednih stručnjaka s područja sindikalizma i radnog prava. Da je takve opuštene atmosfere po našim školama lakše bi bilo raditi i poučavati; u takvim okolnostima, radni dio savjetovanja, predavanja i rasprave bili su nešto što se odrađuje s guštom. Od revijalne nogometne utakmice Sjevra i Juga, preko upoznavanja Sarajeva i glasovitih sarajevskih čevapa kao i originalnog bosanskog humora naših vodiča pa do predavanja i rasprava o budućnosti sindikalizma i Zakona o plaćama, svaki trenutak, svaki detalj bio je pomno isplaniran i ispunjen.

Ono što je mene, a vjerujem i većinu prisutnih, osobito zanimalo jest odgovor na pitanje KAKO – kako ćemo se postaviti u danima i mjesecima pred nama i koje konkretne korake Preporod misli poduzeti u smjeru zaštite interesa članstva i nečlanstva; stoga sam s osobitim

zanimanjem pratio izlaganje predsjednika u nedjelju, zadnjeg dana savjetovanja, na ovu temu. Šutnja je zlato, stara je narodna; danas, kad raste cijena zlata raste i cijena šutnje i pojedine naše sindikalne kolegice i kolege upravo su merkantilistički, trgovački svoju šutnju naplatile. Preporod, međutim, ide drugim putem, težim putem, putem borbe i djelovanja. U životu, naime, možete birati – ono što je ispravno ili ono što je lako; ono što je ispravno nikad nije lako.

Preporod je, međutim, osim što je sindikat, oduvijek bio i emocija – subotnja večer i svečana Akademija pokazala je da ovaj sindikat ima dušu i da zna pružiti ruku kad god je to potrebno. Dodjela donacije od 30 tisuća KM ravnateljici škole u Fojnici, stradale u poplavama, pokazuje da humanost i ljudskost još postoje na ovome svijetu. A što tek reći za onaj trenutak, toliko poseban koliko i dragocjen, kad dječak koji je preživio bijeg iz ratnog Sarajeva zaštićen tijekom svoje ubijene majke i koji je novu majku pronašao u svojoj zagrebačkoj učiteljici, tridesetak godina kasnije u istom tom Sarajevu istu tu učiteljicu poklonom i govorom nabijenim emocijama ispraća u mirovinu? Ništa, dragi moji, u tom trenutku ne govori se ništa. To, jednostavno, treba doživjeti. To treba osjetiti. Jednog dana kad dođe moje vrijeme, kad se ja budem opraštao, kad se okrenem iza sebe to će biti nešto što se pamti; nešto što ostaje.

I zato – hvala, Preporod.

23. rujna U Petrijancu održan sastanak ŽV-a Varaždinske županije. Na sastanku se razgovaralo o sadržaju 5. sjednice Glavnog vijeća. Također, povjerenicama i povjerenicima se skrenulo pažnju na njihov obveze koje su povezane s početkom školske godine. Odgovoreno je i na pitanja povezana s organizacijom predstojećeg savjetovanja u Sarajevu.

24. rujna U Rijeci u OŠ Brajda održan sastanak ŽV Primorsko-goranske županije. Osim što je povjerenicama i povjerenicima predstavljen sadržaj s posljednje sjednice Glavnog vijeća, razgovaralo se i o povjereničkim obvezama. Na sastanku je priređen oproštaj s nedavno umirovljenim dugogodišnjim povjerenicima Goranom Kauzlaricom i Miroslavom Grgurom.

25. rujna Na Okruglom stolu o ustavnosti Zakona o plaćama, organiziranom u prostorijama Nezavisnog sindikata znanosti i visokog obrazovanja, sudjelovali Đorđe Gradašević i Vedran Đulabić s Pravnog fakulteta u Zagrebu, Boris Jokić s Instituta za društvena istraživanja i sindikalisti Matija Kroflin i Željko Stipičić. Sa skupa je najavljeno skoro pokretanje postupka provjere ustavnosti spornih odredbi Zakona o plaćama.

* Održan sastanak ŽV-a Karlovačke županije. Nakon što se razgovaralo o zaključcima s 5. sjednice Glavnog vijeća, razgovaralo se o mogućim aktivnostima sindikata. Razgovorom je dominirala tema uvođenja modularne nastave u strukovnim školama, a također se razgovaralo i o organizaciji predstojećeg savjetovanja.

26. rujna U Osnovnoj školi Komiža osnovana podružnica Sindikata Preporod. Za povjerenicu izabrana Dragica Šalković, a za njenu zamjenicu izabrana Andriana Cakol. Preporod u Splitsko-dalmatinskoj županiji djeluje u 61 osnovnoškolskih i 8 srednjoškolskih ustanova. **ČESTITAMO!**

27. rujna Osnovana podružnica u osnovnoj školi Plaški. U Karlovačkoj županiji Preporod djeluje u 14 ustanova, 8 osnovnoškolskih i 6 srednjoškolskih. Za povjerenicu izabrana Silvija Lukšić a za zamjenicu povjerenice Edna Kirasić. **ČESTITAMO!**

*OŠ Vladimir Nazor, u Osječko-baranjskoj županiji, u Čepinu, u Osnovnoj školi Miroslava Krleže osnovana podružnica Sindikata Preporod. Za sindikalnu povjerenicu izabrana Ivona Horvat, a za njenu zamjenicu Nathalie Aničić Viviora. Nakon osnivanja podružnice u

Čepinu Preporod djeluje u 28 osnovnoškolskih i 5 srednjoškolskih podružnica. **ČESTITAMO!**

30. rujna U pulskoj OŠ Veli Vrh održan sastanak ŽV Istarske županije. Na sastanku su prezentirane aktivnosti Sindikata. Također, razgovaralo se i o mogućnostima daljnjeg širenja sindikata na području Istarske županije.

1. listopada Pod vodstvom v.d županijskog povjerenika Duška Mandića održan konstituirajući sastanak ŽV Virovitičko-podravske županije. Na sastanku je prezentiran sadržaj s 5. sjednice GV-a i razgovaralo se o mogućnostima djelovanja u najmlađoj županijskoj organizaciji.

* U Osječko – baranjskoj županiji osnovana je podružnica u OŠ Josipa Kozarca Semeljcima. Za povjerenicu izabrana Zrinka Eberhardt, a za njenu zamjenicu izabrana Marina Gregić. Preporod djeluje u 29 osnovnoškolskih i 5 srednjoškolskih ustanova. **ČESTITAMO!**

*Osnovana podružnica Preporoda u Osnovnoj školi škola Mate Lovraka u Zagrebu. Za povjerenicu izabrana Ivana El-Tayeb, a Nataša Čermak za zamjenicu sindikalne povjerenice. U Zagrebu Sindikat djeluje u 70 osnovnoškolskih i 37 srednjoškolskih ustanova. **ČESTITAMO!**

3. listopada U Petrinji održan sastanak ŽV Sisačkomoslavačke županije. Na dnevnom redu sastanka bio je izvještaj sa sjednice GV-a i podsjećanje na povjereničke obveze povezane s početkom školske godine. Sastanak je održan u OŠ Mate Lovraka u Petrinji.

7. listopada U pratnji županijske povjerenice Marijane Filipović, pravica i predsjednik Sindikata posjetili dvije škole u Vukovarsko-srijemskoj županiji: OŠ Josipa Lovrečića u Otoku i OŠ Antuna i Stjepana Radića u Gunji. Na sastancima se razgovaralo o aktualnostima u sindikalnom radu.

17. listopada U Sarajevu, za vrijeme savjetovanja, održana konstituirajuća sjednica ŽV Zadarske županije. Nazočni su upoznati s odlukom o imenovanju Marijane Šarić za v.d. županijske povjerenice. U županiji Preporod djeluje u 8 ustanova, 7 osnovnoškolskih i 1 srednjoškolskoj.

21. listopada S Vickom Mardešićem, ravnateljem Uprave za EU-programe, razgovarao je predsjednik sindikata Željko Stipičić. Povod sastanku bilo je razjašnjavanje ključnih nedoumica oko prijavljivanja na natječaj za EU-projekt. Preporod je pred dogovorom sa Sindikatom znanosti oko zajedničkog prijavljivanja na raspisani natječaj.

23. listopada U Osnovnoj školi Josipa Lovrečića u Otoku osnovana 18. podružnica Preporoda u Vukovarsko-srijemskoj županiji. Za sindikalnu povjerenicu izabrana je Mirta Bolotin, a za njenu zamjenicu Stipe Đikić. U ovoj županiji Preporod djeluje u 15. osnovnoškolskih i 3 srednjoškolske ustanove. **ČESTITAMO!**

24. listopada Prije pokretanja provjere ustavnosti na Ustavnom sudu, predstavnici Nezavisnog sindikata znanosti i Sindikata Preporod održali su konferenciju za medije. Autor prijedloga za pokretanje postupka suglasnosti s Ustavom profesor je Ustavnog prava na Pravnom fakultetu u Zagrebu Đorđe Gardašević. Prema podnositeljima prijedloga članak 10., stavak 7. Zakona o plaćama u državnoj službi i javnim službama u suprotnosti je s 5 članaka Ustava Republike Hrvatske.

* Osnovana podružnica Preporoda u OŠ "August Cesarec" Ivankovo u Vukovarsko-srijemskoj županiji. Za sindikalnog povjerenika izabran je Ivan Kovačević, a za zamjenicu Ivana Borić. Nakon osnivanja podružnice u Ivankovu, Preporod djeluje u 16 osnovnoškolskih i 3 srednjoškolske podružnice u županiji. **ČESTITAMO!**

Donacija za potopljenu školu Ivan Goran Kovačić u Gojevićima (općina Fojnica, BiH)

Donacija Sindikata Preporod KŠC-u sv. Josip u Sarajevu

Večernji list, subota, 21. rujna 2024. 9

prenosimo iz tiska

školske novine

Jutarnji list

NOVI LIST

Glas Koncila

Glas Slavonije

SLOBODNA DALMACIJA

Večernji list

Radnički PORTAL

24 SATA

Školski sindikat traži "pregovore odmah"

Predsjednik Sindikata Preporod Željko Stipičić: "Punih 30 mjeseci nakon isteka granskih kolektivnih ugovora te 15 mjeseci traženja da počnu pregovori i dalje se ništa ne događa"

"Pregovori odmah", poruka je s prosvjednog skupa upozorenja Školskog sindikata Preporod, održanog ispred Ministarstva znanosti, obrazovanja i mladih sa zahtjevom za započinjanje pregovora o granskom kolektivnom ugovoru za zaposlene u osnovnim i srednjim školama. Predsjednik Preporoda Željko Stipičić izjavio je da se punih 30 mjeseci nakon isteka granskih kolektivnih ugovora i 15 mjeseci traženja da počnu pregovori i dalje ništa ne događa te da je poruka okupljenih sindikalnih povjerenika grada Zagreba – "pregovori odmah". "Čim počnu pregovori, neće biti razloga za iskazivanje nezadovoljstva", dodao je Stipičić na prosvjednom skupu na kojem se okupilo 50-ak prosvjednika. Čelnik Preporoda kaže kako očekuju da će to dovesti do dokumenta koji regulira 15 materijalnih prava, među kojima i mnoga nematerijalna. Među materijalnim su rad u kombinaciji s djecom s poteškoćama, zaposlenici koji rade u više škola, izletnina i mnoga druga, objasnio je Stipičić. (H)

Glasilo Školskog sindikata Preporod

Šubićeva 42/2
10000 Zagreb

Izdavač: Školski sindikat Preporod

Uredništvo:
Željka Kollert
Sebastijan Troskot

Urednik: Željko Stipičić

Glasilo je besplatno; prijavljeno je Ministarstvu kulture sektoru za informiranje 19. lipnja 1995. godine, klasa: 008-02/95-01-01, ur-boj: 532-03-5/2-95-01/142. Rješenjem Ministarstva kulture od 6. srpnja 1995. godine

klasa:612-10/95-01-1267, ur-broj: 532-03-1/7-95-01.

Glasilo je oslobođeno poreza

Graf. priprema: Nenad Pejušković (MKGZ)
Tisak: Denona d.o.o.